

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 31/07/2026 18:02
Sayı: E-120.07.03-1906844

COP31
TÜRKİYE
ANTALYA

Sayı : E-85112434-610-8692027

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 28.10.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1724950 sayılı yazınız.
b) 12.12.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1755879 sayılı yazınız.
c) 30.12.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1767440 sayılı yazınız.
ç) 07.01.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1772531 sayılı yazınız.
d) 08.01.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1774040 sayılı yazınız.
e) 21.01.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1782702 sayılı yazınız.
f) 06.02.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1794495 sayılı yazınız.

7/35375 6k 32
7/37301 6k 64
7/37982 6k 74
7/38192 6k 80
7/38369 } 6k 81
7/38370 }
7/39009 6k 89
7/39371 6k 101

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (15 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B81D9E10-92E4-4575-8163-0B9F6366E49B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA

Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131

<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>

KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hülya

TANRIVERDİ

İşletme İşçisi

Telefon No:(312) 470 50 07

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL ASLAN'IN 7/38192 ESAS
SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Koordinatları sadece Şenoba Barajı'na ait olan alana ilişkin talep edilen kurum görüşü sonrasında Mardin Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 11.08.2023 tarihli yazısı ile bu alanda 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında sakınca bulunmadığı görüşü verilmiştir.

Akabinde; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün 21.11.2024 tarihli yazıları ile "Nerdüş (Dalgarduriği) Barajı HES ve Sulaması, Malzeme Ocakları, Kırma-Yıkama-Eleme Tesisi ve Beton Santrali" projesine yönelik kurum görüşü istenmiş, Kurul Müdürlüğünün 10.12.2024 ve 11.06.2025 tarihli yazıları ile söz konusu proje alanına yönelik görüş iletilmiştir.

Yapılan tespitler doğrultusunda sit alanı sınırlarının, "Nerdüş (Dalgarduriği) Barajı HES ve Sulaması" baraj rezervuarı ve geçirimsiz malzeme ocağı ile çakıştığı anlaşılmış olup 08.08.2025 tarihli yazı ile projenin arkeolojik sit alanlarında bulunan kısımları bildirilmiştir. Sur kalıntılarının tespiti üzerine sınırları genişletilen Çağlayan Kalesi ve Yerleşim Alanı 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı da bu alanlar arasında bulunmaktadır.

Çağlayan Kalesi ve Yerleşim Alanına yönelik 2863 sayılı Kanun'un "Tespit ve Tescil" başlıklı 7'nci maddesi gereği Koruma Bölge Kurulu tarafından belirlenen sit haritaları 05.10.2024 ve 11.12.2025 tarihli Resmî Gazete'de, sulama sahasında bulunan diğer arkeolojik sit alanları ise muhtelif tarihli Resmî Gazetelerde yayımlanarak duyuruları yapılmıştır.

07.11.2025 tarihli Makam Olur'u ile "Nerdüş (Dalgarduriği) Barajı HES ve Sulaması, Malzeme Ocakları, Kırma-Yıkama-Eleme Tesisi ve Beton Santrali Projesi" alanında kalan kültür varlıklarının korunmasına yönelik önlemleri tespit etmek amacıyla Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Rojat Aksoy (Mimar); Batman Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümünden Prof. Dr. Gülriz Kozbe (Arkeolog); Mardin Artuklu Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümünden Prof. Dr. Evindar Yeşilbaş (Sanat Tarihçi); Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümünden Prof. Dr. Sabahattin Aykaç (İnşaat Mühendisi) ve Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden Eray Yusuf Halıcı (Arkeolog)'nın katılımıyla Bilim Komisyonu oluşturulmuştur.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 08.09.2025 ve 04.10.2025 tarihli yazıları ile projenin sulama sahasında kalan sit alanlarının sulama sahasından çıkartılacağı bildirilmiştir. Ayrıca, Çağlayan Kalesi ve Yerleşim Alanı 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ve Çağlayan Kilisesi'nin içerisinde bulunduğu Baraj Rezervuar Alanı ve Kaya-1 Malzeme alanı için ise Bilim Komisyonu tarafından hazırlanacak raporun Koruma Bölge Kurulu tarafından değerlendirilmesi akabinde alınacak karar gereğince gerekli iş ve işlemlerin yürütüleceği, bu aşamada bu alanlar için Kurul kararı olmadan herhangi bir fiziki-inşai faaliyette bulunulamayacağından Kurul Müdürlüğünün 07.10.2025 tarihli yazısı ile projeye esas ÇED sürecinin tamamlanmasında sakınca olmadığı bildirilmiştir.

Söz konusu sit alanlarına yönelik 2863 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi gereğince koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, Koruma Bölge Kurulu tarafından belirlenen geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları yürürlükte olup aynı Kanun'un 57'nci maddesi gereğince gerekli iş ve işlemler Kurul ve Kurul Müdürlüğünce yürütülmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülen ÇED süreçleri ile Bakanlığımızca yürütülen 2863 sayılı Kanun kapsamında yürütülen süreçler farklı olup her ne kadar ÇED Raporu nihaileşmiş olsa da Koruma Kurullarının izni dışında projelerde uygulamaya geçilememektedir. Ayrıca, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in "Koordinasyon" başlıklı 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrası gereği Kurul Müdürlüğünce Valilik ve ilgili diğer birimlere alanda tedbirlerin alınmasına yönelik bildirimde bulunmaktadır.

2863 sayılı Kanun'un "Tespit ve Tescil" başlıklı 7'nci maddesi gereğince aynı Kanun'un "Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları" başlıklı 6'ncı maddesi kapsamında tescile haiz görülen alanların tesciline yönelik işlemler yürütülmektedir.

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerinin Çalışma Esasları ile Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Çalışmalarına İlişkin Yönerge'nin "Hizmete ilişkin esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin 1'inci bendi doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerce yapılacak yatırımlara, projelere ve uygulamalara ilişkin Bakanlıktan görüş istenen konularda 2863 sayılı Kanun kapsamında görüş verme yetkisi Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerindedir.

Nerdüş (Dalgarduriği) Barajı HES ve Sulaması, Malzeme Ocakları, Kıрма-Yıkama-Elleme Tesisi ve Beton Santrali Projesi'nin sulama sahasında kalan 5 adet 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ve 1 adet 2. Derece Arkeolojik Sit Alanı proje kapsamı dışına çıkarılmıştır. Baraj Rezervuar Alanı ve Kaya-1 Malzeme Alanı içerisinde kalan Çağlayan Kalesi ve Yerleşim Alanı 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ve Çağlayan

Kilisesi'nin akıbeti ise Bilim Komisyonu Raporu doğrultusunda ilgili kurumlarca belirlenecek olup bu doğrultuda 2863 sayılı Kanun kapsamında kalan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ve sit alanlarında bahse konu büyük ölçekli projeye izin verilmemiştir.